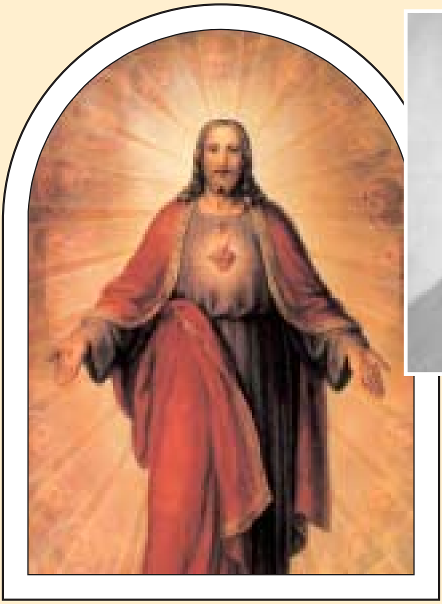
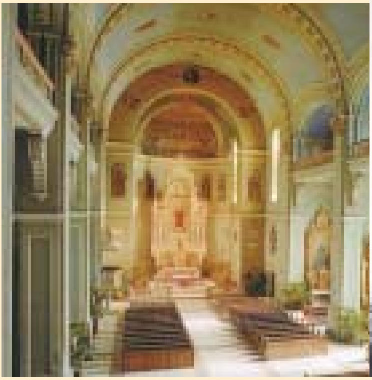

IVAN MERZ I SRCE ISUSOVO

"Srce Isusovo, Tebi posvećujem svoj život!" (I.M., 1921.g.)

Božidar Nagy

IVAN MERZ
I
SRCE ISUSOVO

"*Srce Isusovo,*
Tebi posvećujem svoj život!"

Ivan Merz

Zagreb, 2002.

POSTULATURA
ZA BEATIFIKACIJU IVANA MERZA

Božidar Nagy

IVAN MERZ I
SRCE ISUSOVO

Izdavač:
Postulatura za beatifikaciju Ivana Merza
Zagreb, Vlaška 93

Za izdavača:
Božidar Nagy

Kompjutorska priprema:
Medijski centar «Glas Slavonije» d.d., Osijek

Tisak:
«Gradska tiskara», Osijek.

Uz stotu godišnjicu
Bazilike Srca Isusova u Zagrebu
1902. - 2002.

U povodu proslave 100. obljetnice postojanja Bazilike Srca Isusova u Zagrebu, Postulatura za proglašenje blaženim i svetim sluge Božjega Ivana Merza objavljuje ovu brošuru kao doprinos proslavi ovoga hrvatskog nacionalnog svetišta Srca Isusova. Njome ujedno želimo svratiti pozornost vjernika i posjetitelja Bazilike koji dolaze Srcu Isusovu, «izvoru svetosti i milosti», na Slugu Božjega Ivana Merza, čiji se grob u njoj nalazi, a koji je kroz šest godina svakodnevno bio stalni posjetitelj ovoga Svetišta; u njemu je svakoga dana od 1922. sve do pred svoju smrt do 1928.g. prisustvovao svetoj misi i primao ljubav Kristova Srca u svetoj Pričesti. Ovo mu je Svetište Božanskog Srca pomoglo da se na krilima svoga hrabrog duha uzdiže prema vrhuncima kršćanske savršenosti i svetosti koja će biti potvrđena njegovim proglašenjem blaženim i potom svetim, a što očekujemo u skoroj budućnosti.

Što je značilo ovo Svetište Srca Isusova u Zagrebu, u Palmotićevoj ul. 33, za našega budućeg blaženika, čitatelj će moći pronaći u ovom prikazu veza Ivana Merza s Bazilikom. Želja nam je da svaki posjetitelj ove naše sada već stogodišnje Bazilike nađe u njoj za svoj rast u duhu i svetosti ono što je našao i naš budući blaženik i svetac Ivan Merz.

POSTULATURA ZA BEATIFIKACIJU IVANA MERZA

Dr. IVAN MERZ

1896. - 1928.

Vjernik-laik, katolički intelektualac, promicatelj Katoličke akcije i liturgijske obnove, apostol i uzor katoličke mladeži

Ivan Merz rođen je 16. XII. 1896. g. u Banjoj Luci, gdje je 1914. g. završio gimnaziju. Nakon tromjesečnog boravka u Vojnoj akademiji započinje studij u Beču, koji prekida zbog Prvog svjetskog rata. Pozvan je u vojsku i proživljava sve strahote rata na fronti u Italiji do 1918. Nakon rata nastavlja studij književnosti u Beču (1919.- 1920.) i dovršava ga u Parizu (1920.-1922.). Dolazi u Zagreb, gdje postaje profesor francuskog jezika i književnosti. Doktorirao je 1923. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu radnjom o utjecaju liturgije na francuske pisce.

Razmišljanjem, studijem, a osobito u krvi i plamenu rata dolazi do potpunog obraćenja i spoznaje istinitosti katoličke vjere. Svoj život posvećuje Isusu Kristu načinivši kao laik zavjet vječne čistoće. Aktivno radi na odgoju hrvatske mladeži u katoličkoj organizaciji "Hrvatski Orlovski Savez", kojoj je dao geslo "Žrtva - Euharistija - Apostolat" i u koju uvodi načela papinske Katoličke Akcije. Premda mlad i kao laik smatran je "stupom Crkve" u Hrvatskoj. Potpuno odan Crkvi i Papi, Merz je bio čovjek žive vjere, iskrene molitve, samoodricanja, dnevne Pričesti, adora-

cije, predanog trpljenja, široke naobrazbe, bliz ljudima i svakom je čovjeku iskazivao kršćansku ljubav. Svoju čuvenu izreku «Katolička vjera je moje životno zvanje», koju je pisao svojoj majci još kao student iz Pariza, ostvario je do savršenosti u svome kratkom životu. (Ovu je njegovu izjavu citirao i Papa Ivan Pavao II. u svome govoru u Splitu 4. X. 1998.)

Ivan Merz umro je u Zagrebu 10. svibnja 1928.g. u 32. godini života, na glasu svetosti. Na samrti je prikazao svoj život Bogu kao žrtvu za hrvatsku mladež. Grob mu se nalazi u Bazilici Srca Isusova u Zagrebu, kamo je za života svakodnevno dolazio na sv. misu. Postupak za njegovo proglašenje svetim odvija se u Vatikanu.

Već za života, a napose nakon smrti, Ivan Merz je postao uzor kršćanskog života tisućama hrvatskih katolika, napose mladih. Njegovo ime značilo je, a znači i danas, program života i rada za vjernika katolika koji želi aktivno raditi na svome posvećenju i na širenju Kristova Kraljevstva u društvu. Natpis s vijenca koji su mu mladi postavili na grob još 1929. najbolje izražava što je Merz značio, a znači i danas za tolike koji ga slijede:

«HVALA TI ORLE KRISTOV ŠTO SI NAM POKAZAO PUT K SUNCU».

Ljubav Kristova Srca u sv. Pričesti

Misli Ivana Merza o Euharistiji

Povlašteno mjesto susreta Ivana Merza s Božanskom ljubavlju Kristova Srca bila je Euharistija, kojoj je svakodnevno pribivao u Bazilici Srca Isusova posljednjih šest godina svoga života. Ljubav prema Isusu nazočnom u Euharistiji bila je u ishodištu njegovih brojnih apostolskih pothvata. Ovdje donosimo neke njegove važnije misli o vrijednosti i važnosti Euharistije, koje su proizašle iz njegova osobnog iskustva i uvjerenja.

Gdje je nama ljudima Bog prisutniji negoli u presvetoj Euharistiji?! Pričest je izvor života.

Bio sam jučer na Pričesti i tako sam veseo i zadovoljan i čini mi se da se neću nikada žalostiti pa makar mi i teško bilo.

Trebam duševne snage, trebam crpsti iz nepresahljivog vrela Ljubavi, iz one svesilne moći Euharistije.

Euharistija napunja dušu rasvjetom koja je svjetlija od dana, koja je pretvara u duševno zadovoljstvo, koja smiruje u osjećanju nečega nepoznatog i neizmjernog.

Idem sutra na sv. Pričest da opet upijem snage za borbu.

Neki dan vidjeh svećenika na bojištu. Najradije bih poljubio ruke koje su držale Krista.

Ne zaboravimo na Kristovu neizmjernu ljubav i posvetimo veću pažnju maloj bijeloj Hostijici, koja osamljena na nas čeka u studenim crkvicama.

U sv. Pričesti gdje se vaše tijelo i vaša duša ujedinjuje sa samim Božanstvom, treba biti vrhunac vašega života;

U sv. Pričesti je vrhunac cjelokupne liturgije.

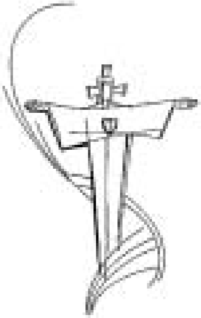
Sve veličanstvene molitve i pjesme, sva vaša razmatranja, svi vaši čini tijekom dana moraju biti kristocentrični, moraju biti usmjereni prema tom jedinom času vašega dnevnoga života – sv. Pričesti.

Sjedinjujući se s Kristom u sv. Pričest već se na zemlji ispunjava vaša zadnja svrha i postajete dionicima same biti Božje.

Misna žrtva je tek onda potpuna ako se po Pričesti najtjesnijim vezama ljubavi sjedinimo s Isusom pretapanjem jedne biti u drugu.

Budimo suvremeni katolici i postanimo po sv. Pričesti dionicima beskrajnog života Riječi Božje.

Euharistija je naša prva radost na zemlji; po njoj već postajemo dionicima buduće nebeske slave.

ŠTOVATELJ SRCA ISUSOVA

Kad uđete u Baziliku Srca Isusova, s desne strane kod oltara sv. Alojzija uočit ćete jedan grob na kojem uvijek gori svjetlo, ima cvijeća, a na grobnoj ploči nalazi se mnogo zahvalnica na kamenim pločicama. I kad se zaustavite pred ovim grobom i pročitate da u njemu počiva dr. Ivan Merz, mladi katolički laik i apostol hrvatske mladeži, možda ćete se zapitati: po čemu je ovaj mladi čovjek, laik, vezan za Baziliku Srca Isusova, što je učinio da se našao dostojnim te njegovo posljednje počivalište bude pod svodovima ovoga hrama, hrvatskoga nacionalnog svetišta Srca Isusova. Na to pitanje odgovorit će Vam retci koji slijede. U njima međutim nećete naći cjelovit prikaz Ivanova života. Ovdje je prikazan sam jedan vid njegove duhovnosti: njegovo štovanje Srca Isusova i njegove aktivnost u okviru Bazilike. Za cjelovit prikaz života Ivana Merza, njegova rada i njegove duhovnosti čitatelje upućujemo na njegove brojne biografije koje su o njemu objavljene, a navedene su na kraju ove brošure.

Prije nego konkretno opišemo veze koje je Sluga Božji Ivan Merz imao s Bazilikom Srca Isusova u Zagrebu, treba istaknuti da je bio veliki štovatelj Srca Isusova. Ostavio nam je o tome brojna svjedočanstva u svome dnevniku, u svojim spisima i na kraju u svome testamentu. Njegove tekstove, koji nam govore o njegovoj velikoj ljubavi prema Srcu Isusovu, donosimo kronološki kako su nastajali.

Obavio pobožnost Devet prvih petaka

Prvi spomen na Srce Isusovo imamo u njegovu dnevniku prigodom završetka velike devetnice spasa, nakon što je obavio pobožnost devet prvih petaka u čast Srcu Isusovu. Imao je tada 23 godine:

"Jučer je bio najznamenitiji dan u mome životu. Obavio sam devetu sv. Pričest na slavu Presv. Srca Isusova i vjerujem da ću gledati dubine Presv. Trojstva. Neizmjernu ovu Kristovu ljubav moram barem nekako ovdje zaslužiti, pa ću Božjom pomoći gledati da što snažnije nastavim djelo posvećenja."

(Zagreb, 26.IX.1919.)

Molitva Srcu Isusovu za roditelje

Ivanovi roditelji nisu bili posebno religiozni. Trudio da ih privede bliže Bogu, što mu je postupno i uspjelo. Molio se stoga Srcu Isusovu, koje ga je, kako sam priznaje, uslišalo:

"Tata je 12. I. (o srebrnom piru) nakon 20 godina primio sv. Pričest. Moje su ***molitve Srcu Isusovu uslišane****. U pismu, što mi ga je pisao, vidim tipičan primjer konverzije. Obratio ga je nadnaravni element: milost. Još ostaje mama na brizi.* ***Srce Isusovo, pomozi****! "* *(Pariz, 20.I.1921.)*

"Srce Isusovo, Tebi posvećujem svoj život!"

Ivan je dosta tjelesno trpio i nakon rata. Bolovao je na očima. Trpljenje ga je sve više približavalo Kristu. U pariškom zapisu iz dnevnika nalazimo njegovu čuvenu rečenicu kojom tvrdi da posvećuje svoj život Srcu Isusovu:

*"Bol moja još uvijek traje i zbog toga ne pisah skoro ništa. Hvalim Isusu Kristu da sam u prošlom razdoblju, za vrijeme korizme, mogao zaroniti u more boli Njegova Srca i da sam tako živio u uskoj vezi s Njime. Usput sam preveo Križni put Paul Claudela.... Zbog te moje očne boli ne mogoh se posvetiti studiju katoličke literature, kako bih želio**... Srce Isusovo, Tebi posvećujem svoj život:** ako je na Tvoju slavu da trpim i tako dođem k Tebi, neka bude Tvoja volja, i molim Te da uza me budu u Tvome kraljevstvu i moji roditelji..."*

(Pariz, 23.III.1921.)

Privoditi duše Srcu Isusovu

Ivan je gorio od revnosti za širenje Kristova Kraljevstva. Želja mu je da što veći broj ljudi privede k Bogu i k Srcu Isusovu. Izvadak iz njegova čuvenog Predgovora Zlatnoj Knjizi, priručnika orlovske mladeži o tome nam uvjerljivo govori:

*"Dao dobri Bog da Zlatna Knjiga u ovome obliku odgoji vojsku apostola, vojsku svetaca, koja će se razletiti diljem hrvatske domovine i osvajati poput katoličkih vitezova carstvo ljudskih duša. Neka i ona nešto pridonese da posvuda kod nas zavladaju načela svete Rimokatoličke Crkve i da na taj način **Presveto Srce Isusovo** privine što veći broj naše braće u svoj božanski zagrljaj. (Put k Suncu, 2. izd. 1993. str. 156)*

"U Presvetom Srcu odani"

Gotovo sva svoja privatna pisma Merz je redovito završavao formulom "u presvetom Srcu odani". I to je jedan podatak koji nam govori koliko je bio prožet ljubavlju Kristova Srca. Donosimo izvadak iz njegova pisma sarajevskom nadbiskupu Šariću.

"Jasno je da smo se mi orlovi stavili u službu svete Crkve spremni da je milošću Božjom pomažemo u širenju Kraljevstva njezina božanskog Zaručnika. Nemamo nikakvih nuzgrednih ciljeva, već onaj jedini glavni: što više duša sjediniti s Isusom. Stoga se apsolutno pokoravamo i u tom pitanju, kao u svim drugima, našim biskupima ….U svete se molitve preporuča Vaš ***u presv. Srcu odani*** *I.Merz. (Pismo sarajevskom Nadbiskupu Ivanu Ev. Šariću, 3.V.1926.)*

Isusovo Srce suosjeća s ljudskim potrebama

I u drugim svojim člancima Ivan Merz spominje Srce Isusovo. Tako u članku "*Socijalno-ekonomska akcija katolika*" piše:

"U socijalno-ekonomsku djelatnost katolika spadaju sve one ustanove, koje imaju kao neposredan cilj da ljudima, i to poglavito onim slojevima koji trpe, materijalno pomognu. U taj rad spadaju katolički radnički sindikati, raznovrsne zadruge za nabavu, osiguravajuća i pripomoćna društva i slično. Kad se Isus popeo

na brdo i vidio mnoštvo gladnog puka oko sebe, smilovalo mu se. No istodobno, dok je ***Njegovo Srce osjetilo tjelesnu*** *bol izgladnjelih ljudi, još je većma ono osjetilo onu glad za Istinom, koji je mučio bijedni narod. Nahranio je pet tisuća ljudi... Tim što je nahranio gladan narod, postigao je Isus jedan duhovni i vrhunaravni cilj: narod je u Isusu upoznao Proroka i obećanog Mesiju i kasnije je lakše mogao razumjeti otajstvo presv. Euharistije." (Put k Suncu, 2. izd. 1993. str. 167)*

Srce Isusovo - najjači faktor za rekristijanizaciju društva

Ivan Merz se bavio mišlju da pokrene katolički dnevnik. U tu je svrhu posjetio uredništvo poznatog francuskog katoličkog dnevnika "La Croix" u Parizu i informirao se o organizaciji izdavanja njihova lista. Već je bio sastavio i pravila za urednike toga hrvatskoga katoličkog dnevnika kojemu je dao naziv "Kristov stijeg". Donosimo ovdje samo one izvatke gdje izrijekom spominje Srce Isusovo.

«Što se tiče druge točke, to svaki urednik mora biti uvjeren da on neće napredovati i neće moći postati duhovnim vođom svojih čitalaca, ako ostane isključen iz euharistijskog pokreta i ako se ***ne posveti Presv. Srcu Isusovu****, koje je danas najjači faktor za rekristijanizaciju društva. Budući da je čovjek odviše slab i jer posve generalni savjeti vrlo rijetko urode konkretnim plodom, to valja od svakog urednika laika tražiti da se obveže sub levi (pod laki grijeh) da će ispunjavati, dok je član redakcije, slijedeće: 1.Posvetit će se* ***Presv. Srcu Isusovu,*** *pričestivši se na devet prvih petaka; 2. Pričestit će se barem dva puta mjesečno (ali se preporuča da to čini svake nedjelje); 3.Ispitat će si dnevno savjest; 4.Dnevno će barem pola sata posvetiti razma-*

tranju, molitvi, duhovnom štivu...; 5. Dnevno će izmoliti jedan Veni Creator (Dođi Duše Sveti)… ."

(Put k Suncu, 2. izd. 1993. str. 171)

Molitva Srcu Isusovu za novu zajednicu

U želji da se potpuno stavi u službu Kristu i širenju njegova Kraljevstva u dušama, Ivan je namjeravao osnovati zajednicu katoličkih laika po uzoru na sličnu talijansku ustanovu "Opera Kardinal Ferrari". Takve ustanove zovu se sekularni, odnosno svjetovni instituti. Rana smrt ga je spriječila da provede zamisao, ali je njegovu ideju djelomično ostvarila njegova bliska suradnica Marica Stanković; osnovala je prvi ženski svjetovni institut u Crkvi u Hrvata pod nazivom Zajednica Suradnica Krista Kralja. U svojem pismu Marici Stanković spominje Srce Isusovo od kojega očekuje pomoć:

«Veoma se radujem da ste se molitvom dali u pripravu za "Operu". To je najnaravniji početak. Tako ćete si isprositi providencijalnog muža, koji će ostvarenje uzeti u ruke. Ako Vam je moguće, sastavite popis djevojaka koje se za to zanimaju, a pogotovo ako ih ima s vječnim zavjetom čistoće. A Vi svakako pišite u "Za Vjeru i Dom" u tom duhu, kako uz veliki poziv što ga žena ima kao majka i supruga, danas trebamo djevica, koje u svijetu poput redovnica sudjeluju u osvajalačkoj, spasavajućoj i posvećujućoj misiji Crkve… Čini se da je ostvarenje muške Opere isto tako udaljeno kao i Vaše... Međutim se mi ***molimo Presv. Srcu****, da nam ono u pravi čas pokaže put. Ne dvojim, da će to* ***Presv. Srce i učiniti****; osnutak mnogih redova u povijesti pokazuje, kako su oni tako reći spontano iznikli i prokrčili put unatoč zaprekama.» (Pismo Marici Stanković, 31.VIII.1927. - Život, br.5. 1938. str.295)*

BAZILIKA SRCA ISUSOVA središte Merzova duhovnog života

Unutrašnjost Bazilike Srca Isusova u Zagrebu. Mjesto u klupi (označeno pločicom) gdje je Ivan Merz običavao klečati za vrijeme svakodnevnog prisustvovanja sv. misi. Uz pločicu je Merzov misal, koji se čuva u njegovom muzeju, iz kojega je pratio i molio sv. misu.

Dok je boravio u Zagrebu posljednjih šest godina svoga života, Bazilika Srca Isusova bila je za Ivana Merza mjesto i sredstvo njegova molitvenog i sakramentalnog života, njegova uspona prema svetosti, ali i njegova apostolata. Svakodnevno je dolazio u ovu crkvu na sv. misu i sv. pričest kroz punih šest godina koliko je živio u Zagrebu, sve do svoje smrti. Stanovao je u tadašnjoj Mihanovićevoj ulici 2, drugi kat (danas Starčevićev trg 6) pa mu je Bazilika Srca Isusova bila najbliža crkva. Mjesto u klupi gdje je običavao klečati prisustvujući sv. misi (na desnoj

strani klupa, uz oltar sv. Alojzija) označeno je danas posebnom metalnom pločicom s natpisom. Redovito je dolazio na sv. misu ujutro u 6,30 s.

Isusovac o. Josip Vrbanek - Merzov duhovnik

U Bazilici Srca Isusova, među ocima isusovcima Ivan Merz si je našao ispovjednika i duhovnog vođu u osobi o. Josipa Vrbaneka, nacionalnog tajnika Apostolata molitve i promicatelja štovanja Srca Isusova. K njemu je svakoga tjedna dolazio na ispovijed i na duhovni razgovor. Pod njegovim vodstvom obavljao je u isusovačkom samostanu i duhovne vježbe iz kojih su nam se sačuvale dragocjene bilješke. Na galeriji Bazilike Merz je veoma često u poslijepodnevnim satima obavljao pobožnost križnog puta, a u crkvi adoraciju, kako to svjedoči njegov duhovnik. U Bazilici Srca Isusova Merz je 8. XII. 1923.g. učinio i zavjet vječne čistoće nakon obavljenih duhovnih vježbi, u kojima je jasno spoznao da Bog od njega želi da ostane kao posvećeni laik u svijetu.[1] O njegovoj pobožnosti Srcu Isusovu i nastojanju da se ona proširi o. Vrbanek posvećuje u svojoj knjizi o Merzu posebno poglavlje.[2]

Apostolski prisutan u Orlovstvu

Osim što je Bazilika Srca Isusova bila za dr. Ivana Merza središte njegova duhovnog života, ona je također bila i jedno od mjesta njegova apo-

1 Josip VRBANEK, *Vitez Kristov Ivan Merz*, Zagreb, 1943., 179-185.
2 *Isto*, 204-208.

stolskog rada. U okviru Bazilike djelovalo je katoličko orlovsko društvo «Kačić», koje je okupljalo radničku mladež. Svoje prostorije i vježbaonicu imali su u dvorišnoj zgradi u prizemlju u Palmotićevoj 31 (danas velika dvorana za predavanja). U ove prostorije Merz je često zalazio posjećujući kao tajnik Hrvatskog Orlovskog Saveza (HOS) ovo orlovsko društvo. Usko je surađivao i s poznatim isusovcem Brunom Foretićem, koji je bio duhovnik ove katoličke organizacije. Sačuvale su nam se dvije njihove zajedničke fotografije.

Aktivan član Marijine Kongregacije

Osim u Orlovskoj organizaciji Ivan Merz je djelovao i u Marijinoj kongregaciji za akademičare, koja je svoje sjedište imala također u Bazilici Srca Isusova. U njoj je vršio službu tajnika sve do svoje smrti. Unutar Kongregacije često je održavao zapažena predavanja, a za članove je organizirao i «liturgijski izlet» trapistima u Rajhenburg (27.XII.1923.). Među sudionicima izleta bio je i maturant Franjo Šeper, također član Kongregacije, budući zagrebački nadbiskup i kardinal. On se upravo u Marijinoj kongregaciji upoznao s Ivanom Merzom, s kojim je sve do kraja njegova života podržavao prijateljske kontakte. Postavši nadbiskupom, te iz osobnog iskustva uvjeren u Merzovu svetost, nadbiskup Šeper pokrenuo je 1958. god. postupak za njegovo proglašenje blaženim.

Pionir filozofsko-teološkog studija pod vodstvom isusovaca

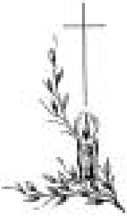

Još jedan važan moment treba istaknuti u povezanosti Ivana Merza s Bazilikom Srca Isusova. Nakon što je 1923.g. postigao doktorat na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Merz je u jesen iste godine započeo u Bazilici Srca Isusova privatni studij kršćanske filozofije pod vodstvom o. Antuna Alfirevića, voditelja Marijine kongregacije. Studij je trajao dvije godine, a potom ja nastavio dalje sam proučavati teologiju. Ovim svojim studijem Ivan Merz je u izvjesnom smislu postao preteča današnjega Filozofskog fakulteta Družbe Isusove, na kojem danas brojni laici, poput njega, studiraju kršćansku filozofiju i religijsku kulturu.

Iz Bazilike na žrtvenik križa u pratnji duhovnika

Dan prije odlaska u bolnicu Ivan je pohodio u Bazilici svoga duhovnika o. Vrbaneka, od kojega se oprostio. U razgovoru koji je vodio s duhovnikom, a koji je vjerno opisan u Merzovoj biografiji,[3] Ivan je izrazio jasan osjećaj da Bog od njega traži da mlad umre i da stoga svoj život prikazuje za katoličku mladež u Hrvatskom orlovskom savezu. Sutradan, 25. travnja 1928. Ivan je posljednji puta pošao na sv. misu u Baziliku Srca Isusova, odakle je potom otišao u bolnicu. Njegov duhovnik redovito ga je posjećivao u bolnici i podijelio mu je i bolesničko pomazanje prije smrti.

[3] *Isto*, 149-155.

Očekujem vječno posjedovanje Presvetog Srca Isusova

Merz je, predosjećajući da će umrijeti, prije odlaska u bolnicu na operaciju sastavio svoju oporuku, odnosno svoj nadgrobni natpis i to na latinskom jeziku, jeziku Crkve. To je bilo ujedno i posljednje što je Ivan napisao u svome životu. U nekoliko rečenica Ivan je sažeo sav svoj život i svoje vjerovanje u budućnost koju mu obećava Onaj kojemu je povjerovao i posvetio svoj život. I u tom zadnjem spisu Ivan spominje Srce Isusovo riječima koje izražavaju čvrstu vjeru i nadu u obećano blaženstvo. Treba uočiti tri pridjeva kojima označuje imenicu «possessio-posjedovanje», a čime je izrazio svoju duboku vjeru, te nadu i žarku želju za sjedinjenjem s Kristovom ljubavlju kroz Njegovo srce: inseparabilis, plenissima, aeterna possessio Smi cordis Iesu – nepodijeljeno, najpotpunije, vječno posjedovanje Presvetog Srca Isusova.

Ivanova oporuka jest divan zaključak njegova života, kruna njegove pobožnost i svečani finale remek-djela što ga je Ivan stvorio od svoje duše i svoga života. Riječi njegove oporuke nalaze se danas uklesane na mramornoj spomen-ploči na njegovu grobu u Bazilici Srca Isusova u Zagrebu. Donosimo ih ovdje u latinskom izvorniku kako ga je Merz sastavio i u hrvatskom prijevodu:

TESTAMENTUM

Decessit in pace fidei catholicae.

Mihi vivere Christus fuit et mori lucrum.

Expecto misericordiam Domini
et inseparabilem, plenissimam, aeternam
possessionem Smi Cordis Jesu.

I(van) M(erz) dulcis in refrigerio et in pace.

Anima mea attinget finem suum
quare creata erat.

En Theo Kyrio.

Hrvatski prijevod:

Umro u miru katoličke vjere.
Život mi je bio Krist a smrt dobitak.

Očekujem milosrđe Gospodinovo

i nepodijeljeno potpuno vječno

posjedovanje Presvetog Srca Isusova.

I(van) M(erz) sretan u blaženstvu i miru.

Duša će moja postići cilj za koji je stvorena.

U Gospodinu Bogu.

U Bazilici Srca Isusova tijelo Ivana Merza očekuje uskrsnuće

Ovako veliku ljubav, nadu i očekivanje za sjedinjenjem s Isusovim Srcem Božja je Providnost i na vidljiv način nagradila. Njegovo je tijelo 1977.g. preneseno s Mirogoja, iz obiteljske grobnice, u Baziliku Srca Isusova u Zagrebu, tj. u onu crkvu u koju je Ivan posljednjih šest godina svoga života svakoga dana dolazio na sv. misu i primao sv. Pričest. Grob mu je postao tako bliži njegovim štovateljima. I tu pod svodovima hrvatskog nacionalnog svetišta Presvetog Srca Isusova njegovo tijelo očekuje uskrsnuće.

Grob Ivana Merza u Bazilici Srca Isusova u Zagrebu

Tako je Božja Providnost i vanjskim načinom nagradila Ivanovu ljubav prema Srcu Isusovu, te njegovu nadu i pouzdanje što je izrazio u svome testamentu – natpisu koji mu danas stoji na njegovom grobu, a u kojem čitamo i ovu rečenicu: «Očekujem milosrđe Gospodinovo i vječno, najpotpunije, nepodijeljeno posjedovanje Presvetog Srca Isusova.»

Uspon prema oltaru

Za 15. obljetnicu Merzove smrti 1943. g. Ivanov duhovnik o. Josip Vrbanek objavio je biografiju Ivana Merza pod naslovom «Vitez Kristov Ivan Merz», koja je sastavljena u vidu pokretanja postupka za Merzovu beatifikaciju o kojoj se već tada ozbiljno govorilo. 1958.g. postupak za beatifikaciju Ivana Merza pokrenuo je tadašnji zagrebački nadbiskup Franjo Šeper. Od 1986. g. postupak se odvija u Vatikanu, na Kongregaciji za kauze svetaca. Od početka 2002. po nalogu Pape Ivana Pavla II. postupak za Merzovo proglašenje blaženim na Kongregaciji za kauze svetaca u Vatikanu privodi se kraju. Vjerujemo da nije daleko dan kada će Ivan biti uzdignut na čast oltara kao blaženik i svetac Katoličke Crkve.

PAPA IVAN PAVAO II. O IVANU MERZU

Mladim hrvatskim vjernicima, koji su hodočastili u Rim u nekoliko navrata, Papa Ivan Pavao II. preporučio je Ivana Merza kao uzor:

"Nastojte slijediti stope tog velikog katoličkog laika."
(30. IV. 1980.)

"Dragi moji mladi Hrvati! I vi, kao što je Merz, tražite Isusa preko liturgije, da ga možete što bolje upoznati." (1.V. 1981.)

"Dragi moji mladi Hrvati!... Vi se nadahnjujete idejama velikog apostola hrvatske mladeži, profesora Ivana Merza. On je veoma ljubio Crkvu i Kristova namjesnika… Evo vam primjera!»
(29. IV. 1982.)

«Poput vašega ideala profesora Merza trebate biti vjerni Svetoj Crkvi i Svetom Ocu Papi... Kao dr. Merz, koji je nadahnuo mnoge mlade duše, tako i vi svratite pozornost na euharistijski život.... On je svaki dan primao svetu pričest, često se ispovijedao i imao je posebnu ljubav prema Majci Božjoj..." (2. V. 1983.)

KARDINAL FRANJO KUHARIĆ O IVANU MERZU

Zagrebački nadbiskup Kardinal Franjo Kuharić u raznim je prigodama govorio i propovijedao o Merzu. Evo nekoliko misli iz njegovih govora:

«Merz je svjetao primjer i današnjim intelektualcima i mladima koji žele biti ljudi Crkve… U njemu je živjela svetost Crkve.» (25. XI. 1978.) – «Ivan Merz blliješti u nizu velikih, vjernih sinova i kćeri naše Crkve kao jedan blještavi vrhunac… On ima mnogo toga reći danas našim mladima…» (26. XI. 1978.) – «Ivan Merz je remek djelo Duha Svetoga.» (15. XII. 1979.) – «Ivan Merz je čudo milosti Božje.» (10. V. 1982.) – «Merz je svjedok za Isusa Krista u savršenosti života.» (7. XI. 1996.) – «Merz je apostol liturgijske obnove prije Drugog vatikanskog sabora.» (14. IX. 1996.)

Posljednja izjava Kard.Kuharića o Ivanu Merzu: «Merz je svojim obraćenjem i životom suvremena poruka današnjim generacijama i mladim intelektualcima da je vjera svjetlo Kristovo koje obasjava svakoga čovjeka.» (31.1.2002.)

BIBLIOGRAFIJA

Knjige Ivana Merza

Ivan MERZ: *Put k suncu*. Odabrani spisi. - Zagreb, Postulatura Ivana Merza, 1978., 179 str.

Ivan MERZ: *Put k suncu*. Odabrani tekstovi Ivana Merza. - Zagreb, Filozofsko teološki institut FTI i Postulatura za beatifikaciju I. Merza, 1993. - Drugo nadopunjeno izdanje, 232 str.

Ivan MERZ: *Utjecaj liturgije na francuske književnike*. (na francuskom). Doktorska disertacija Ivana Merza. 1. svezak Sabranih djela. Izdavač: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Postulatura za beatifikaciju Ivana Merza, 1996.g. 303 str.

Ivan MERZ: *Plamen za visinama*, Zagreb, FTI, 1999. 128 str.

Ivan Merz: *Misli,* Zagreb, Postulatura I. Merza, 2001., 64 str.

Ivan MERZ: *Ljubav i čistoća*, Zagreb, FTI, 2002., 260 str.

Cjelovita Bibliografija brojnih članaka, studija i brošura koje je Ivan Merz objavio u raznim časopisima nalazi se u oba izdanja knjige Ivana Merza «Put k suncu».

Biografije i studije o Ivanu Merzu

Dragutin KNIEWALD: *Ivan Merz - život i djelovanje*. Zagreb 1932., 254 str.

Skupina autora: *Božji čovjek Hrvatske - Dr.Ivan Merz*. Zbirka eseja i članaka. Zagreb 1938., 80 str.

Josip VRBANEK: *Vitez Kristov Ivan Merz*, Zagreb 1943., 254 str.

Božidar NAGY: *Borac s bijelih planina - Ivan Merz.* Zagreb, Filozofsko-Teološki Institut, 1971. 372 str.

Božidar NAGY, DI: *Prijatelj mladih - Ivan Merz*, Zagreb 1974., 132 str.

Marin ŠKARICA: *Ivan Merz - iniziatore del movimento liturgico in Croazia* (Ivan Merz, začetnik liturgijskog pokreta u Hrvatskoj), Rim 1975., 511 str.; doktorska disertacija na talijanskom jeziku. Objavljen izvadak.

Božidar NAGY: *Ivan Merz - uomo di fede ed educatore alla fede* (Ivan Merz - čovjek vjere i odgojitelj za vjeru), Rim 1977., 354 str.; doktorska disertacija na talijanskom jeziku. Objavljen izvadak.

Pojava i značenje dr. Ivana Merza u Crkvi u Hrvatskoj. Zbornik radova sa Simpozija održanog 1978.g. prigodom 50. obljetnice smrti Ivana Merza. Zagreb 1979., 130 str.

Božidar NAGY: *Tko je Ivan Merz?* Kratak prikaz života i djelovanja Ivana Merza. Zagreb 1980., 88 str.

Dragutin KNIEWALD: *Sluga Božji dr. Ivan Merz* (drugo izdanje), Zagreb 1988., 318 str.

Dušan ŽANKO: *Svjetlo na gori - Dr. Ivan Merz.* Zagreb 1990.; 75 str.

Karoly KNIEWALD: *A lelek tuzharcosa - Dr. Ivan Merz elete*. Szalesi Muvek 1940., 193 str. Prijevod biografije Ivana Merza na mađarskom jeziku.

Božidar NAGY: *Ivan Merz, istaknuti laik u svjedočenju Evanđelja*. - Zagreb, Izd. Postulatura za beatifikaciju Ivana Merza. 1. izdanje 1995., 2. izdanje 1996., 56 str.

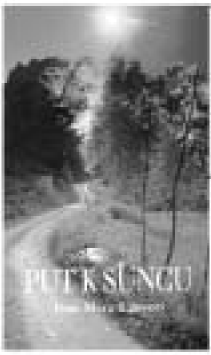
Simpozij o Ivanu Merzu 1996. g. - Radovi objavljeni u časopisu "Obnovljeni Život", br. 3/4 1997.

Fabijan VERAJA: *Ivan Merz, Pioniere dell' Azione Cattolica in Croazia*. (Ivan Merz, pionir Katoličke Akcije u Hrvatskoj), Roma, Libreria Editrice Vaticana, 1998., 1104 str.

Skupina autora: *Ivan Merz – un laic d'avant-garde* (Ivan Merz – avangardni laik). Cijeli broj 385, svibanj 2001. francuskog časopisa «Christ source de vie» posvećen Ivanu Merzu. Na 30 stranica prikazan njegov život i djelovanje na francuskom jeziku.

KNJIGE

za upoznavanje života, duhovnosti i poruke Sluge Božjega Ivana Merza

Ivan Merz
PUT K SUNCU
Zagreb, FTI, 1993., 232 str. Opširan izbor tekstova iz bogate duhovne baštine Ivana Merza

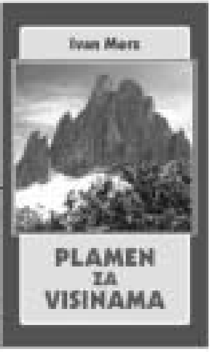
Ivan Merz
M I S L I
Zagreb, Postulatura Ivana Merza, 2001., 64 str. Najljepše izreke i misli Ivana Merza

Ivan Merz
LJUBAV I ČISTOĆA
Tekstovi Ivana Merza o ljubavi, braku, ženi, čistoći i božanskoj ljubavi. Zagreb, FTI, 2002., 260 str.

Ivan Merz
PLAMEN ZA VISINAMA
Zagreb, FTI, 1998., 128 str. Knjiga prikazuje uspon Ivana Merza prema svetosti

Izdaje: POSTULATURA IVANA MERZA, 10000 Zagreb, Vlaška 93.
E-mail: postulatura.merz@ffdi.hr - www.ffdi.hr/ivan-merz
Za izdavača: o. Božidar Nagy, DI, postulator

BAZILIKA SRCA ISUSOVA U ZAGREBU

"Život mi je bio Krist, a smrt dobitak.
Očekujem milosrđe Gospodinovo
i nepodijeljeno, potpuno, vječno
posjedovanje Presvetog Srca Isusova."

Iz Testamenta Ivana Merza